

สุชาติ จันทสิริการ, ศศิธรณ์ มาแคะเคียน, วันเสนต์ โตอนันต์, โรม บัวทอง

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา *Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology*

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 40 ระหว่างวันที่ 5 - 11 ตุลาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูล เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยไข้หวัดใหญ่ H1N1 2009 เสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดบุรีรัมย์ เพศชายอายุ 26 ปี อาศัยอยู่ที่หมู่ 12 บ้านหนองโก ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทำงานอยู่จังหวัดร้อยเอ็ด มีหน้าที่ทวงหนี้เงินกู้ โดยพักอยู่หมู่ที่ 10 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เริ่มป่วยวันที่ 29 กันยายน 2557 ด้วยอาการมีไข้ ไอ เจ็บคอ มีเสมหะ หายใจลำบาก หอบเหนื่อย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ และปัสสาวะแสบขัด ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งของจังหวัดร้อยเอ็ดในวันที่ 3 ตุลาคม 2557 แพทย์วินิจฉัยปอดอักเสบเฉียบพลัน และวางแผนรับไว้รักษาในโรงพยาบาล แต่ผู้ป่วยขอกลับไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลบ้านเกิด วันที่ 4 ตุลาคม 2557 เวลา 23.00 น. ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น จึงไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลนาโพธิ์ ต่อมามีอาการทรุดหนัก แพทย์ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลบุรีรัมย์ในวันที่ 5 ตุลาคม 2557 เวลา 01.00 น. รักษาตัวอยู่ในห้องแยก หอผู้ป่วยวิกฤติ แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น septic shock with DIC, severe ARDS, Influenza ใส่ท่อช่วยหายใจ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ มีดังนี้ ผลเอกซเรย์ทรวงอกพบแผ่นฝ้าในปอดทั้งสองข้าง ผลการตรวจเลือด พบเม็ดเลือดขาวต่ำ 1,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นนิวโทรฟิล ร้อยละ 49 และลิมโฟไซต์ร้อยละ 36 ความเข้มข้นของโลหิตร้อยละ 46.5 เกล็ดเลือดต่ำ 109,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ตรวจพบภาวะไตวายเฉียบพลัน (BUN/Creatinine = 48/4.5) และมีภาวะตับวาย (AST = 2,251, ALT = 424) ในวันที่ 6 ตุลาคม 2557 เก็บตัวอย่างจากทางเดินหายใจ ตรวจด้วยชุดคัดกรองไข้หวัดใหญ่ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด A/2009 และได้รับยา Oseltamivir แต่อาการไม่ดีขึ้น ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 9 ตุลาคม 2557 ผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัว ไม่สูบบุหรี่ ต่อมสุราเป็นประจำ ประมาณวันละ 1 ขวด และไม่เคยได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ไม่มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในช่วง 14 วันก่อนป่วย ไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในครอบครัวผู้ป่วย เพื่อนร่วมงานที่จังหวัดร้อยเอ็ดป่วยด้วยอาการ ILI จำนวน 2 ราย จากทั้งหมด

7 คน ทีม SRRT จังหวัดร้อยเอ็ดและบุรีรัมย์อยู่ระหว่างสอบสวนโรคเพิ่มเติมในชุมชน เบื้องต้น พบว่าที่บ้านพักและบริเวณรอบ ๆ บ้านผู้ป่วยไม่มีการเลี้ยงสัตว์ปีก

2. สงสัยโรคไข้เลือดออกแดงก็ เสียชีวิต 1 ราย เป็นเด็กหญิง อายุ 8 ปี 9 เดือน สัญชาติไทย เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ขณะป่วยอาศัยอยู่ที่หมู่บ้าน ก ถนนสุขุมบูรณ์ ตำบลประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เริ่มป่วยวันที่ 26 กันยายน 2557 ด้วยอาการไข้ ตัวร้อน มารดาให้รับประทานยาลดไข้ และยาฆ่าเชื้อ ซึ่งได้มาจากคลินิกที่เป็นคนไข้ประจำ ประวัติการรักษา วันที่ 2 ตุลาคม 2557 ผู้ป่วยมีไข้สูง ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียนเป็นสีน้ำตาล 2-3 ครั้ง ถ่ายเหลว 4-5 ครั้ง ไปรับการรักษาที่คลินิกในอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ แพทย์ให้ยาลดไข้ ยาฆ่าเชื้อ ยาแก้ไอ และยาแก้ปวด กลับมารับประทานที่บ้าน วันที่ 4 ตุลาคม 2557 อาการไม่ทุเลา ไปพบแพทย์ที่คลินิกเดิมอีกครั้ง แพทย์ทำ Tourniquet test ให้ผลลบ วันที่ 5 ตุลาคม 2557 ตัวเย็น อาเจียน ถ่ายเหลวเกือบ 10 ครั้ง ไม่ได้ไปรับการรักษาที่ไหน วันที่ 6 ตุลาคม 2557 เวลา 10.50 น. ผู้ป่วยมีอาการไข้ รับประทานได้น้อย เหนื่อยหอบ เลือดออกตามไรฟัน ถ่ายเหลว และไม่รู้สึกตัวญาติพาไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ แพทย์รับไว้รักษาแบบผู้ป่วยใน และวินิจฉัยสงสัย Dengue Shock Syndrome ต่อมา เวลา 18.30 น. ผู้ป่วยเสียชีวิต ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ พบเม็ดเลือดขาว 11,890 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นนิวโทรฟิลร้อยละ 58 และลิมโฟไซต์ร้อยละ 23 ความเข้มข้นของโลหิต ร้อยละ 33 เกล็ดเลือดต่ำ 56,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เอกซเรย์ทรวงอก ผลปกติ เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจหาระดับภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสเดงกีที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 5 สมุทรสงคราม อยู่ระหว่างการตรวจ จากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในครอบครัวและในชุมชน ไม่พบผู้ป่วยรายอื่น สํารวจพบค่า HI ในบ้านผู้ป่วยร้อยละ 0 ค่า CI ในโรงเรียนร้อยละ 46 ทีม SRRT พื้นที่ได้สอบสวนและควบคุมโรค

แล้วพร้อมทั้งทำการสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย พ่นหมอกควันในโรงเรียน ให้ความรู้โรคไข้เลือดออกในชุมชนและโรงเรียน พร้อมทั้งแจกทรายอะเบทและยาทากันยุงในชุมชน

3. ผู้ป่วยสงสัยโรคไข้สมองอักเสบเจอี 1 ราย ที่จังหวัด เชียงใหม่ เป็นเด็กชาย ชาวพม่า อายุ 2 ปี ขณะป่วยอาศัยอยู่ที่หมู่ 10 ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มป่วยวันที่ 5 ตุลาคม 2557 ด้วยอาการมีไข้ ชักเกร็ง ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลฝางในวันที่ 5 ตุลาคม 2557 อาการแรกรับ วัดอุณหภูมิร่างกายได้ 37 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 124/95 มิลลิเมตรปรอท ชีพจร 132 ครั้ง/นาที หายใจ 28 ครั้ง/นาที ผลการตรวจเลือด พบเม็ดเลือดขาวสูง 11,890 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เป็นนิวโทรฟิลร้อยละ 49 และลิมโฟไซต์ร้อยละ 41 อยู่ระหว่างการตรวจการเพาะเชื้อแบคทีเรียจากเลือด วันที่ 6 ตุลาคม 2557 แพทย์เจาะน้ำไขสันหลัง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เชียงใหม่ อยู่ระหว่างดำเนินการ

จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติม พบว่า ผู้ป่วยเป็นบุตรคนที่ 3 คลอดที่ประเทศพม่า โดยการคลอดเองที่บ้าน ไม่เคยได้รับวัคซีนใดๆ พ่อและแม่เป็นแรงงานต่างด้าวทำงานในสวนส้ม ในชุมชนที่ครอบครัวนี้อาศัยอยู่ มีการเลี้ยงหมูและไก่ บริเวณบ้านของผู้ป่วยเลี้ยงหมู 3 ตัว แบบไม่มีคอก และ ไก่ประมาณ 10 ตัว แบบไม่มีเล้า แม่กินลาบหมูดิบครั้งสุดท้ายประมาณ 3-4 เดือนก่อน ภายใน 30 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยไม่เคยเดินทางออกนอกพื้นที่ ไม่มีสมาชิกในบ้านหรือละแวกใกล้เคียงมีอาการป่วย ส่วนในอำเภอฝางไม่มีรายงาน

พบผู้ป่วยไข้สมองอักเสบในปีนี้ ทีม SRRT ของพื้นที่กำลังสอบสวนโรคเพิ่มเติมในชุมชน

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคไข้เลือดออกเดงกี ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 1 - 3 ตุลาคม 2557 พบผู้ป่วยรายใหม่สูงถึง 621 ราย จำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วง 2 เดือนสุดท้ายของปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูฝน และมีอุณหภูมิเหมาะสมสำหรับการแพร่พันธุ์ของยุงลาย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 3 ตุลาคม 2557 พบผู้ป่วยสะสมรวม 76,700 ราย เสียชีวิต 149 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.2 กระจายทั่วประเทศ รัฐที่มีจำนวนผู้ป่วยสะสมสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ซาลังงอ 37,350 ราย กาลันตัน 13,050 ราย กัวลาลัมเปอร์ 5,260 ราย ยะโฮ 4,316 ราย และปีนัง 4,136 ราย จำนวนผู้ป่วยสะสมของปีนี้ สูงเป็น 3.4 เท่าของจำนวนผู้ป่วยสะสมในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เช่นเดียวกับจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตที่สูงเป็น 3.5 เท่าของปีที่ผ่านมา

2. สถานการณ์ผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2012 (MERS-CoV) ซาอุดีอาระเบีย ยังคงมีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระหว่างเดือนมีนาคม 2555 - วันที่ 11 ตุลาคม 2557 พบผู้ป่วยยืนยันรวม 760 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิต 324 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 42.6 ยังไม่มีรายงานการระบาดของโรคนี้ในกลุ่มผู้ที่ไปประกอบพิธีฮัจจ์ (ประมาณ 2 ล้านคนทั่วโลก) แหล่งข้อมูล: ProMED-mail

*****

